Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

32 299 Ziekenhuiszorg

Nr. 39

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 februari 2015

Tijdens het Algemeen Overleg (AO) van 10 december 2014 over de ziekenhuizen in Dokkum, Den Helder en Terneuzen heb ik toegezegd uw Kamer, op basis van informatie van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), periodiek op de hoogte te stellen van het proces rondom het faillissement van Zorggroep Pasana (Kamerstuk 32 299, nr. 40). Met deze brief geef ik uitvoering aan deze toezegging.

Stand van zaken tijdens het AO van 10 december 2014

Zorggroep Pasana bestond uit ziekenhuis De Sionsberg en acht verzorgings- en verpleegtehuizen. Toen het AO van 10 december 2014 plaatsvond, was Zorggroep Pasana ongeveer anderhalve week failliet. Ik gaf toen aan dat ik mij terdege realiseerde dat dit een klap betekende voor alle betrokkenen. Aangezien het faillissement voor de medewerkers van ziekenhuis De Sionsberg grote consequenties had, heb ik hen en hun families laten weten dat ik met hen meeleefde. Ook heb ik aangegeven dat ik heel veel respect voor deze medewerkers heb, omdat zij in deze onzekere situatie doorwerkten. Dat getuigt van een enorme motivatie en passie voor het vak en de mensen. Deze woorden gelden onverminderd.

Enkele weken voorafgaand aan het AO had zorgverzekeraar De Friesland een stichting opgericht voor de voortzetting van de zorg in de verzorgings- en verpleegtehuizen. Daardoor veranderde er voor de werknemers en de cliënten voorlopig gelukkig weinig. Voor ziekenhuis De Sionsberg lag dat anders. Ten tijde van het AO onderzochten de curatoren de mogelijkheden voor een doorstart.

In het AO en het verslag van een algemeen overleg (VAO) op 17 december 2014 heb ik aangegeven dat de zorgverzekeraar in deze casus de rol nam die zij heeft conform het beleid rondom continuïteit van zorg (Handelingen II 2014/15, nr. 38, item 14). De NZa zag daar op toe en de IGZ lette

kst-32299-39
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

streng op de kwaliteit van zorg. Dit maakte dat ik geen aanleiding had om te twijfelen aan de continuïteit van zorg in de betreffende regio in Friesland.

Huidige stand van zaken

Na het AO en het VAO in december 2014, hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan. Hieronder informeer ik uw Kamer op basis van de informatie die ik heb ontvangen van de NZa, de IGZ en de curatoren.

Ziekenhuis De Sionsberg

Doorstart van het ziekenhuis in afgeslankte vorm

Op 5 januari 2015 hebben de curatoren laten weten dat een doorstart van ziekenhuis De Sionsberg, in afgeslankte vorm, mogelijk is. Op 23 januari 2015 hebben de curatoren en de nieuwe eigenaren bekend gemaakt dat de benodigde contracten getekend zijn en dat «Sionsberg 2.0» een feit is. Ik vind dat goed nieuws, omdat volgens de curatoren 80 tot mogelijk 100 fte hierdoor hun baan kunnen behouden. En, patiënten kunnen nu op de voor hen vertrouwde plek zorg blijven ontvangen.

Volgens de curatoren is Sionsberg 2.0 een nieuw en innovatief zorgcentrum, waarbij veel aandacht is voor multidisciplinaire ouderenzorg. Het zorgcentrum, dat drie eigenaren heeft (ZuidOostZorg, de DC groep en Cardiologie Centra Nederland), bestaat uit huisartsendiensten, anderhalve lijnszorg, poliklinische diensten en dagverpleging. In het zorgcentrum kan men poliklinisch terecht voor cardiologie, neurologie, longgeneeskunde, dermatologie, chirurgie, interne geneeskunde, urologie, gynaecologie en kaakchirurgie. Voor een aantal specialisaties, zoals orthopedie en KNO (die niet in Sionsberg 2.0 zelf aanwezig zijn), wordt geregeld dat de voor- en nazorg wel in Dokkum kan. Zo wordt volgens de curatoren en de eigenaren voorkomen dat patiënten voor en na een bepaalde operatie of ingreep elders veel heen en weer moeten reizen.

Het innovatieve karakter van Sionsberg 2.0 spreekt mij zeer aan, omdat patiënten (ondanks het feit dat het ziekenhuis afgeslankt is) voor veel soorten ziekenhuiszorg nu nog steeds in Dokkum terecht kunnen.

De curatoren hebben mij laten weten dat een belangrijke overweging bij deze keuze voor dit zorgcentrum is geweest dat hiermee een aanzienlijk deel van het personeel zijn baan kan behouden. Daarnaast past dit centrum naar de mening van de curatoren erg goed bij de huidige en toekomstige zorgvraag in de regio. Zorgverzekeraar De Friesland is positief en heeft een akkoord bereikt met de nieuwe eigenaren over de zorgcontractering voor de komende jaren.

Motie van de leden Rutte en Bouwmeester

Tijdens het VAO van 17 december 2014 hebben de leden Rutte (VVD) en Bouwmeester (PvdA) een motie[1] ingediend, welke op 18 december 2014 door uw Kamer is aangenomen. Deze motie verzoekt de regering:
- zorgverzekeraars aan te sporen om direct in gesprek te gaan met inwoners, patiëntenverenigingen, zorgaanbieders en de curatoren betrokken bij het faillissement van De Sionsberg, en te doen wat nodig is om, al dan niet met een overbruggingskrediet van zorgverzekeraars,

[1] Kamerstuk 32 299, nr. 30

- zo snel mogelijk een passend en duurzaam zorgaanbod te realiseren voor Noordoost-Friesland;
- de NZa te laten toezien dat de relevante partijen worden betrokken bij een passende en duurzame oplossing; en
- de Kamer actief te informeren over de voortgang.

Ik heb uitvoering gegeven aan deze motie door zorgverzekeraar De Friesland (als belangrijke verzekeraar in de betreffende regio in Friesland) te bellen en een brief te sturen waarin ik haar wijs op de motie en het belang om (samen met de curatoren) zowel inwoners, patiëntenverenigingen, als zorgaanbieders te betrekken bij het vormgeven van een passend en duurzaam zorgaanbod voor Noordoost-Friesland.
Daarnaast heb ik een brief gestuurd aan de NZa met het verzoek om, binnen haar toezicht op de naleving van de zorgplicht door de verzekeraar, te monitoren dat zorgaanbieders, inwoners en patiëntenverenigingen betrokken worden bij een passende en duurzame oplossing voor het zorgaanbod na het faillissement van De Sionsberg.

Het is de taak van de NZa erop toe te zien dat verzekeraars zich aan hun zorgplicht houden. Deze zorgplicht houdt in dat verzekeraars ervoor moeten zorgen dat hun verzekerden de zorg krijgen die ze nodig hebben. Het gaat hierbij niet alleen om de inhoud en omvang van de (vergoeding van) zorg, maar ook om de kwaliteit, tijdigheid en bereikbaarheid van de verzekerde zorg. De NZa heeft zowel voor als na het faillissement van Zorggroep Pasana (waaronder het ziekenhuis de Sionsberg) er op toegezien dat de verzekeraars zich aan hun zorgplicht hebben gehouden. De NZa heeft mij laten weten dat ze er hierbij specifiek op heeft gelet dat er voldoende capaciteit bij omringende ziekenhuizen bleef om alle patiënten tijdig te kunnen behandelen, zowel voor als na het faillissement van Zorggroep Pasana.

In het licht van de bovengenoemde motie kan ik uw Kamer melden dat de NZa mij verder heeft laten weten dat zij aanwezig is geweest bij «de Sionsbergdag» op 17 januari 2015. Gedurende die dag hebben ongeveer 300 bewoners en professionals samen een plan opgesteld over welke zorg er in de toekomst in Dokkum noodzakelijk en wenselijk is. In de aanloop naar «de Sionsbergdag» zijn ruim 2300 mensen uit Dokkum en omgeving geraadpleegd via verschillende bijeenkomsten. De NZa heeft mij laten weten dat er op de dag zelf ook vertegenwoordigers waren van de bewoners van de Friese eilanden (o.a. Ameland en Vlieland) en van alle verschillende groepen professionals die werkzaam zijn in en rond Dokkum.
Daarnaast waren ook de curatoren, de nieuwe eigenaren van Sionsberg 2.0, en zorgverzekeraar De Friesland aanwezig. Aan het einde van de dag is het plan gepresenteerd aan de nieuwe eigenaren, die het plan zullen meenemen in de ontwikkeling van het medisch centrum de Sionsberg 2.0. Van de NZa heb ik begrepen dat alle betrokken partijen, op de dag zelf of in de aanloop daar naar toe, de mogelijkheid hebben gehad om mee te denken over een passende en duurzame oplossing.
Zoals ik tijdens het AO van 10 december 2014 in uw Kamer al heb gezegd, vind ik het heel belangrijk dat er in de regio zélf een plan gemaakt wordt. Het organiseren van een dag waarbij iedereen zijn inbreng kan leveren, vind ik een hele mooie manier om iedereen die De Sionsberg na aan het hart ligt, te betrekken bij de toekomst ervan. Ik vind dit dan ook een groot compliment aan alle betrokkenen waard.

Kwaliteit van zorg

Voor wat betreft de kwaliteit van zorg geldt dat de IGZ voorafgaand aan het faillissement van Zorggroep Pasana de bestuurder opdracht heeft gegeven een continuïteitsplan op te stellen. Een dergelijk continuïteitsplan

is nodig om ervoor te zorgen dat de zorginstelling de zorg indien nodig kan overdragen, zodat de zorgverlening desnoods door een andere zorgaanbieder kan worden overgenomen.
Na het faillissement heeft de IGZ zich door de curatoren periodiek laten informeren over de zorgverlening en enkele specifieke onderwerpen.

De IGZ heeft bij haar toezicht op de zorgverlening in ziekenhuis De Sionsberg vooral in de gaten gehouden of er steeds voldoende randvoorwaarden aanwezig waren om verantwoorde zorg te leveren. Het zorgaanbod bestond na het faillissement voornamelijk uit poliklinische zorg, maar de curatoren hebben in overleg met de professionals en andere betrokkenen besloten ook een aantal andere verrichtingen, waaronder radiodiagnostiek, uit te voeren. Naar het oordeel van de IGZ is er sinds het faillissement steeds sprake geweest van verantwoorde zorg. De medewerkers van het ziekenhuis hebben daar volgens de IGZ een grote bijdrage aan geleverd. Ondanks de grote onzekerheid hebben zij enorm veel inzet en betrokkenheid getoond.

Een belangrijk aandachtspunt voor de IGZ was de overdracht van patiëntendossiers, indien zorg voor de patiënt in een ander ziekenhuis werd voorgezet. Voor zover de IGZ heeft kunnen vaststellen, zijn er omtrent de beschikbaarheid van patiëntendossiers geen problemen geweest voor deze andere ziekenhuizen. Ook nu ziekenhuis De Sionsberg een doorstart heeft gemaakt, blijft de IGZ toetsen of de beschikbaarheid van patiëntendossiers is geborgd.
Verder zal de IGZ er uiteraard op toezien dat de kwaliteit van de zorgverlening in Sionsberg 2.0 van voldoende niveau blijft.

Verzorgings- en verpleegtehuizen

Voor wat betreft de verzorgings- en verpleegtehuizen van de failliete Zorggroep Pasana geldt dat er verschillende partijen zijn die een bieding gedaan hebben. De curatoren starten binnenkort met verschillende partijen de onderhandelingen en streven ernaar de verzorgings- en verpleegtehuizen in het tweede kwartaal van 2015 over te dragen aan één of meerdere nieuwe eigenaren.

Van de IGZ heb ik begrepen dat zowel de managers als de medewerkers van de verzorgings- en verpleegtehuizen van Zorggroep Pasana goed op het faillissement gereageerd hebben. Ze hebben volgens de IGZ hard gewerkt om de kwaliteit en continuïteit van de zorg te waarborgen. Dit heeft veel energie, betrokkenheid en tijd gekost. De IGZ heeft tijdens onaangekondigde inspectiebezoeken aan diverse locaties de zorgpraktijk getoetst en vastgesteld dat het faillissement geen gevolgen heeft gehad voor de continuïteit van de zorgverlening en de ondersteunende processen. Er is steeds aandacht geweest voor de communicatie naar cliënten en/of hun vertegenwoordigers. Naar het oordeel van de IGZ is steeds aan de randvoorwaarden voor verantwoorde zorg voldaan.
De curatoren blijven de IGZ periodiek (en bij belangrijke ontwikkelingen tussentijds) informeren en de IGZ blijft toezien dat de kwaliteit van de zorgverlening in de verzorgings- en verpleegtehuizen van voldoende niveau blijft.

Faillissement Stichting Vastgoed Pasana

Toen het faillissement van Stichting Zorggroep Pasana op 28 november 2014 door de rechter werd uitgesproken, bleek dat Stichting Vastgoed Pasana buiten dit faillissement bleef. Op 14 januari 2015 is ook deze stichting failliet verklaard. Van de curatoren heb ik inmiddels begrepen dat

Stichting Sionsberg 2.0 de nieuwe eigenaar van het vastgoed wordt en dat die stichting het vastgoed gaat verhuren aan de betrokken partijen.

In het verleden heeft het Rijk aan Stichting Zorggroep Pasana, op basis van de toen geldende garantieregelingen, garanties verleend voor een aantal leningen ten behoeve van de aankoop of realisatie van vastgoed. Nu Stichting Vastgoed Pasana door de rechter failliet is verklaard, is het Rijk gehouden aan het overnemen van de rente- en aflossing over de resterende looptijd van deze leningen. Afhankelijk van de precieze voorwaarden waaronder aflossing zal geschieden, worden de totale kosten daarvan geschat op circa € 2,5 miljoen. Met de betrokken bank – de BNG – worden door het Rijk thans de voorwaarden besproken.

Tot slot

Op basis van de informatie die ik van de NZa, de IGZ en de curatoren heb ontvangen, heb ik vertrouwen in een goede afhandeling van dit faillissement en de borging van de continuïteit van de zorg in de betreffende regio in Friesland. Alle betrokken partijen nemen nog steeds de rol die zij hebben conform het beleid rondom continuïteit van zorg. De NZa blijft erop toezien dat de verzekeraar zijn zorgplicht blijft nakomen en de IGZ blijft streng letten op de kwaliteit van zorg.
Ik ben, zoals ik in het bovengenoemde AO heb toegezegd, voornemens om binnenkort een bezoek te brengen aan de regio, zodat ik ook met eigen oren en ogen kan horen en zien hoe het nu gaat.
Over de oorzaken van het faillissement kan ik u niets nieuws vertellen ten opzichte van de situatie tijdens het AO en VAO. De curatoren zullen hier nog een uitgebreid onderzoek naar verrichten.
Zoals ik in het AO van 10 december 2014 al heb toegezegd, zal ik uw Kamer op de hoogte blijven houden van het proces rondom het faillissement van Zorggroep Pasana.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers